

ZARZĄDZENIE nr 51
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych

z dnia 20 lipca 2026 r.

w sprawie zasad wyznaczania i prowadzenia gospodarki leśnej
w lasach o wiodącej funkcji społecznej
(znak: ZSF.722.5.2026)

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach¹, w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe² (zwanego dalej Statutem), w wykonaniu zadania Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, określonego w § 8 ust. 1 pkt 1³ Statutu

- zarządzam, co następuje:

Rozdział 1 – Przepisy ogólne

§ 1. Przedmiot zarządzenia

1. Zarządzenie określa zasady:
 - a) wyznaczania lasów o wiodącej funkcji społecznej;
 - b) prowadzenia gospodarki leśnej w lasach o wiodącej funkcji społecznej;
 - c) sporządzenia analizy ryzyk oraz skutków przyrodniczych, społecznych i gospodarczych (zwanej dalej analizą), związanych z wyznaczaniem lasów o wiodącej funkcji społecznej oraz sposobem prowadzenia w nich gospodarki leśnej;
 - d) stosowania scenariuszy gospodarowania oraz odstępstw od ich stosowania;
 - e) stosowania zasad prowadzenia gospodarki leśnej wspierających realizację społecznych funkcji lasu;
 - f) prowadzenia dialogu społecznego w procesie wyznaczania tych lasów oraz określania sposobu zagospodarowania rekreacyjnego i turystycznego.
2. Przepisy zarządzenia stosuje się przy sporządzeniu projektu planu urządzenia lasu oraz podczas prowadzenia gospodarki leśnej w okresie obowiązywania tego planu.
3. Zarządzenie stosuje się z uwzględnieniem przepisów powszechnie obowiązującego prawa oraz obowiązujących w Lasach Państwowych zasad i regulacji dotyczących prowadzenia gospodarki leśnej⁴.

¹ Art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 663) stanowi, że „Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”.

² § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, nadanego zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r., stanowi, że w wykonaniu zadań określonych przez ustawę (o lasach) oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także innych przepisów prawnych Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych.

³ § 8 ust. 1 pkt 1 Statutu stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych ustala szczegółowe zasady prowadzenia gospodarki leśnej w lasach zarządzanych przez Lasy Państwowe.

⁴ W szczególności Instrukcji Urządzania Lasu, Instrukcji Ochrony Lasu, Zasad Hodowli Lasu.

§ 2. Definicja i zakres

1. Lasy o wiodącej funkcji społecznej to lasy, w których cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, określone w art. 7 ust 1 ustawy o lasach, są ukierunkowane na wzmacnianie społecznych funkcji lasów oraz utrzymanie usług ekosystemowych o charakterze pozaprodukcyjnym.
2. Do społecznych funkcji lasu zalicza się w szczególności funkcje:
 - a) rekreacyjne i wypoczynkowe;
 - b) turystyczne;
 - c) edukacyjne;
 - d) sportowe i zdrowotne;
 - e) krajobrazowe;
 - f) kulturowe;
 - g) zaopatrzeniowe.
3. Wyznaczenie lasu o wiodącej funkcji społecznej nie oznacza wyłączenia go z prowadzenia gospodarki leśnej.
4. Gospodarkę leśną w lasach o wiodącej funkcji społecznej prowadzi się z uwzględnieniem w szczególności:
 - a) trwałości utrzymania lasów;
 - b) zachowania ciągłości pełnienia funkcji przyrodniczych, społecznych i gospodarczych;
 - c) bezpieczeństwa publicznego;
 - d) wymagań ochrony przyrody.
5. Zakres i sposób prowadzenia gospodarki leśnej w lasach o wiodącej funkcji społecznej ustala się z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych.

§ 3. Zasady wyznaczania

1. Podstawę wyznaczenia lasów o wiodącej funkcji społecznej stanowi ocena ich znaczenia dla realizacji społecznych funkcji lasu oraz wyniki analizy, o której mowa w § 5.
2. Za lasy o wiodącej funkcji społecznej mogą zostać uznane w szczególności lasy:
 - a) położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, uznane przez ministra właściwego do spraw środowiska, w drodze decyzji, za lasy ochronne⁵;
 - b) położone w wydzieleniach przylegających do terenów zwartej zabudowy, np. osiedli⁶;
 - c) intensywnie wykorzystywane do celów rekreacyjnych, turystycznych, edukacyjnych lub innych społecznych funkcji lasu, o których mowa w § 2 ust. 2;
 - d) położone w wydzieleniach przylegających do ośrodków wypoczynkowych, kąpielisk lub innych obiektów użyteczności publicznej;
 - e) położone na obszarach uzdrowisk⁷.

⁵ Art. 15 ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 663).

⁶ Art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych – osiedle to zespół mieszkaniowy stanowiący integralną część miasta lub wsi.

⁷ Lasy uzdrowiskowe w strefach A i B w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych oraz położone w strefach określonych w statutach uzdrowisk, oraz lasy w strefach ochronnych wokół sanatoriów w promieniu nie

3. Przy wyznaczaniu lasów o wiodącej funkcji społecznej uwzględnia się w szczególności:
 - a) zidentyfikowane potrzeby i oczekiwania społeczne zgłaszane przez przedstawicieli lokalnej społeczności, jednostek samorządu terytorialnego, organizacji społecznych, przedsiębiorców oraz innych interesariuszy;
 - b) intensywność korzystania z lasów przez społeczeństwo w związku z realizacją społecznych funkcji lasu, o których mowa w § 2 ust. 2;
 - c) stan zdrowotny i stabilność drzewostanów;
 - d) zidentyfikowane zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego;
 - e) wyniki analizy, o której mowa w § 5 ust. 4.
4. Wyznaczanie lasów o wiodącej funkcji społecznej oraz określanie sposobu prowadzenia w nich gospodarki leśnej (scenariusza gospodarowania) odbywa się na etapie sporządzania projektu planu urządzenia lasu. W kolejnych projektach planów urządzenia lasu wyznaczenie tych lasów oraz sposób prowadzenia w nich gospodarki leśnej podlegają weryfikacji i, w razie potrzeby, aktualizacji.
5. Nadleśniczy, w ramach prac przygotowawczych do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu, określonych w Instrukcji Urządzania Lasu, opracowuje wstępną propozycję lasów o wiodącej funkcji społecznej oraz projekt sposobu gospodarowania w tych lasach przy współudziale Zespołu Lokalnej Współpracy.
6. Propozycję, o której mowa w ust. 5, przedstawia się w toku konsultacji prowadzonych podczas opracowywania projektu planu urządzenia lasu.
7. Ostateczne ustalenie zasięgu lasów o wiodącej funkcji społecznej oraz sposobu gospodarowania w tych lasach następuje w ramach Narady Projektu Planu i znajduje odzwierciedlenie w projekcie planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem wyników analizy, o której mowa w § 5.

§ 4. Dialog społeczny

1. Wyznaczanie lasów o wiodącej funkcji społecznej odbywa się z zapewnieniem udziału społeczeństwa.
2. Konsultacje społeczne wynikające z przepisów prawa⁸ prowadzone w toku sporządzania projektu planu urządzenia lasu uzupełnia się dialogiem społecznym prowadzonym w ramach Zespołu Lokalnej Współpracy.
3. W dialogu społecznym uczestniczą wszystkie zainteresowane strony, w szczególności przedstawiciele lokalnej społeczności, jednostek samorządu terytorialnego, organizacji społecznych, przedsiębiorców.
4. Zasady organizacji i funkcjonowania Zespołu Lokalnej Współpracy określa Instrukcja Urządzania Lasu.
5. W zależności od potrzeb dialog społeczny może być prowadzony również poza okresem sporządzania planu urządzenia lasu, w szczególności w ramach Zespołu Lokalnej Współpracy lub innych forów i gremiów funkcjonujących w nadleśnictwie. Dialog ten służy

przekraczającym 1000 m od sanatorium w rozumieniu rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.

⁸ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

wymianie informacji, omawianiu bieżących zagadnień związanych z gospodarką leśną oraz konsultowaniu założeń do kolejnego projektu planu urządzenia lasu.

§ 5. Analiza ryzyk oraz skutków przyrodniczych, społecznych i gospodarczych

1. Wyznaczenie lasów o wiodącej funkcji społecznej, wybór scenariusza gospodarowania oraz wprowadzenie ograniczeń lub modyfikacji sposobu prowadzenia gospodarki leśnej poprzedza sporządzenie analizy ryzyk oraz skutków przyrodniczych, społecznych i gospodarczych.
2. Analiza obejmuje ocenę wpływu planowanych ograniczeń lub modyfikacji sposobu prowadzenia gospodarki leśnej w szczególności na:
 - a) trwałość utrzymania lasów;
 - b) stan siedlisk i gatunków;
 - c) społeczne funkcje lasu;
 - d) bezpieczeństwo publiczne;
 - e) możliwość prowadzenia gospodarki leśnej;
 - f) wielkość i strukturę pozyskania drewna;
 - g) sytuację gospodarczą nadleśnictwa;
 - h) działania w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, łagodzenia skutków zmiany klimatu oraz ochrony różnorodności biologicznej.
3. Analizę sporządza się z wykorzystaniem danych dotyczących w szczególności:
 - a) stanu siedlisk i drzewostanów;
 - b) zasobów wodnych;
 - c) walorów krajobrazowych;
 - d) odporności ekosystemów leśnych na zmianę klimatu;
 - e) sposobu korzystania z lasu przez społeczeństwo;
 - f) intensywności korzystania z lasów przez społeczeństwo i stanu lasu, w zakresie bezpieczeństwa jego użytkowników;
 - g) skutków gospodarczych proponowanych rozwiązań.
4. Celem analizy jest ocena proponowanego sposobu gospodarowania z uwzględnieniem następujących kryteriów:
 - a) dostosowania do lokalnych uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych;
 - b) proporcjonalności do zidentyfikowanych potrzeb przyrodniczych, społecznych i gospodarczych;
 - c) zachowania trwałości utrzymania lasów;
 - d) zgodności z celami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
5. W przypadku ograniczenia pozyskania drewna, zmiany sposobu użytkowania rębego lub ograniczenia intensywności zabiegów gospodarczych analiza obejmuje również ocenę wpływu tych działań na:
 - a) stan lasu;
 - b) bezpieczeństwo publiczne;
 - c) realizację funkcji społecznych;
 - d) możliwość osiągania celów gospodarki leśnej, w tym celów szczegółowych wyznaczonych dla poszczególnych drzewostanów, w perspektywie 10, 20 oraz 30 lat.

6. Analizę ryzyk oraz skutków przyrodniczych, społecznych i gospodarczych sporządza nadleśniczy.
7. Dokumentację analizy przechowuje się w nadleśnictwie i wykorzystuje przy sporządzaniu oraz realizacji planu urządzenia lasu.

Rozdział 2 – Scenariusze gospodarowania

§ 6. Zasady doboru scenariuszy gospodarowania

1. W lasach o wiodącej funkcji społecznej gospodarkę leśną prowadzi się w oparciu o scenariusze gospodarowania dostosowane do funkcji pełnionych przez dany obszar, jego uwarunkowań przyrodniczych, oczekiwań społecznych oraz wyników analizy, o której mowa w § 5.
2. Wyróżnia się następujące scenariusze gospodarowania:
 - a) scenariusz 1 – procesy naturalne;
 - b) scenariusz 2 – leśnictwo bliskie naturze;
 - c) scenariusz 3 – leśnictwo stabilizacyjne;
 - d) scenariusz 4 – leśnictwo tradycyjne zmodyfikowane prospołecznie.
3. Scenariusze gospodarowania różnią się zakresem i intensywnością działań gospodarczych, odpowiednio do funkcji społecznych, przyrodniczych i gospodarczych realizowanych na danym obszarze.
4. W obrębie jednego kompleksu leśnego mogą być stosowane różne scenariusze gospodarowania, jeżeli wynika to ze zróżnicowania pełnionych funkcji, warunków siedliskowych lub stanu drzewostanów.
5. Jednemu wydzieleniu leśnemu przypisuje się jeden scenariusz gospodarowania.
6. Przy wyborze scenariusza uwzględnia się w szczególności:
 - a) sposób oraz intensywność korzystania z lasu przez społeczeństwo;
 - b) potrzeby ochrony przyrody;
 - c) stan zdrowotny i stabilność drzewostanów;
 - d) wymagania związane z bezpieczeństwem publicznym;
 - e) możliwość utrzymania lub potrzebę zwiększania odporności ekosystemów leśnych na zmiany klimatu.

§ 7. Scenariusz 1 – procesy naturalne

1. Scenariusz 1 stosuje się na obszarach o najwyższych walorach przyrodniczych, dla których utrzymanie lub odtwarzanie naturalnych procesów ekologicznych stanowi podstawowy sposób realizacji celów ochronnych i społecznych.
2. Scenariusz 1 stosuje się w szczególności:
 - a) w rezerwatach przyrody, jeżeli jest zgodny z obowiązującymi dokumentami planistycznymi;
 - b) w starolasach⁹;

⁹ Polecenie Minister Klimatu i Środowiska z dnia 01.01.2025 r., znak: DLŁ-WGL.0335.82.2024.Ł, określające kryteria identyfikacji starolasów.

- c) na siedliskach bagiennych i zalewowych¹⁰;
 - d) na wybranych siedliskach przyrodniczych pozostających we właściwym stanie ochrony – ocena FV zgodnie z metodyką PMŚ, niewymagających prowadzenia działań ochrony czynnej;
 - e) na innych obszarach przyrodniczych, dla których analiza wykazała zasadność ograniczenia gospodarki leśnej.
3. Celem postępowania według scenariusza 1 jest:
 - a) zachowanie naturalnych procesów ekologicznych;
 - b) zachowanie naturalnej dynamiki ekosystemów leśnych.
 4. W scenariuszu 1 nie planuje się wycinania drzew, z zastrzeżeniem ust. 5.
 5. Dopuszcza się wykonywanie działań wynikających z:
 - a) obowiązków określonych w przepisach prawa;
 - b) konieczności zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia;
 - c) konieczności ograniczenia skutków klęsk żywiołowych;
 - d) obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
 - e) obowiązków w zakresie ochrony przeciwpowodziowej;
 - f) realizacji planów ochrony, planów zadań ochronnych oraz innych dokumentów ochrony przyrody;
 - g) obowiązków wynikających z art. 9 ustawy o lasach;
 - h) zwalczania lub ograniczania występowania osobników gatunków obcych, jeżeli wymagają tego przepisy prawa lub cele ochrony przyrody.
 6. Zakres wykonywanych działań powinien być ograniczony do minimum niezbędnego dla osiągnięcia celu, dla którego zostały podjęte.
 7. Drzewa wycięte w wyniku działań, o których mowa w ust. 5, pozostawia się do naturalnego rozkładu, chyba że ich usunięcie wynika z przepisów prawa, konieczności zapewnienia bezpieczeństwa lub wymogów sanitarnych.
 8. Zastosowanie scenariusza 1 nie wyłącza obowiązków wynikających z ustawy o lasach.

§ 8. Scenariusz 2 – leśnictwo bliskie naturze

1. Scenariusz 2 stosuje się w lasach, w których celem jest utrzymanie ciągłości drzewostanu, ograniczenie przekształceń krajobrazu oraz wykorzystanie naturalnych procesów odnowieniowych.
2. Scenariusz 2 stosuje się w szczególności w lasach:
 - a) intensywnie użytkowanych przez społeczeństwo w związku z realizacją społecznych funkcji lasu, o których mowa w § 2 ust. 2;
 - b) położonych w wydzieleniach przylegających do terenów zwartej zabudowy, np. osiedli;
 - c) uzdrowiskowych⁶.
3. W ramach scenariusza preferuje się:
 - a) odnowienie naturalne;
 - b) cięcia jednostkowe i grupowe;
 - c) rębnie złożone (przerębowe, stopniowe, częściowe);

¹⁰ Siedlisk bagiennych w 3 wariantcie uwilgotnienia (Bb, BMb, LMb, Ol, BGb, BMGb) oraz siedlisk zalewowych w 2 wariantcie uwilgotnienia (Lł, OlJ, OlJwyż, Lłwyż, OlJG, LłG).

- d) rozwiązania zapewniające utrzymanie osłony drzewostanu.
- 4. Gospodarkę leśną prowadzi się w sposób sprzyjający kształtowaniu zróżnicowanej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanów oraz w miarę możliwości ograniczaniu powstawania rozległych powierzchni pozbawionych drzewostanu.
- 5. W przypadku zagrożenia trwałości lasu, pogarszania się stanu zdrowotnego drzewostanów lub wystąpienia innych istotnych zagrożeń, stosuje się scenariusz 3.

§ 9. Scenariusz 3 – leśnictwo stabilizacyjne

1. Scenariusz 3 stosuje się w drzewostanach wymagających aktywnych działań zmierzających do poprawy ich stabilności, odporności oraz zdolności adaptacyjnych.
2. Scenariusz 3 stosuje się w szczególności w drzewostanach:
 - a) niestabilnych;
 - b) zdegradowanych;
 - c) pozostających w procesie rozpadu;
 - d) o składzie gatunkowym powodującym negatywne skutki dla siedliska;
 - e) zagrożonych skutkami zmiany klimatu;
 - f) zdominowanych przez obce gatunki drzew i krzewów o charakterze ekspansywnym.
3. Celem scenariusza jest przebudowa lub odbudowa drzewostanów w kierunku zwiększenia ich trwałości, odporności oraz zgodności z warunkami siedliskowymi.
4. Gospodarkę leśną prowadzi się w sposób zapewniający poprawę stanu drzewostanów.
5. W ramach scenariusza 3 prowadzi się działania służące:
 - a) poprawie stabilności drzewostanów;
 - b) ograniczeniu ryzyka wywrotów i złomów;
 - c) zwiększeniu odporności biologicznej;
 - d) poprawie bezpieczeństwa korzystania z lasu;
 - e) zachowaniu lub wzmacnianiu społecznych funkcji lasu.
5. Zakres i intensywność zabiegów dostosowuje się do stanu drzewostanu, warunków siedliskowych oraz wyników analizy.

§ 10. Scenariusz 4 – leśnictwo tradycyjne zmodyfikowane prospołeczne

1. Scenariusz 4 stosuje się na obszarach lasów o wiodącej funkcji społecznej, dla których analiza nie wykazała zasadności zastosowania scenariuszy określonych w § 7–9.
2. Postępowanie według scenariusza 4 polega na prowadzeniu gospodarki leśnej zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu, ochrony lasu, ochrony przyrody i użytkowania lasu, przy jednoczesnym uwzględnieniu społecznych funkcji lasu.
3. Celem postępowania według scenariusza 4 jest utrzymanie trwałości lasu i ciągłości realizacji wszystkich jego funkcji.
4. W ramach scenariusza 4 dąży się w szczególności do:
 - a) ograniczania powierzchni zrębów zupełnych;
 - b) preferowania rozwiązań ograniczających widoczne przekształcenia krajobrazu;
 - c) zachowywania elementów zwiększających różnorodność biologiczną;

- d) wydłużania okresu użytkowania stabilnych drzewostanów i dobrze rokujących, jeżeli nie pozostaje to w sprzeczności z celami hodowlanymi, ochronnymi lub bezpieczeństwem publicznym;
- e) ograniczania ewentualnej uciążliwości prac leśnych dla osób korzystających z lasów.

Rozdział 3 – Zasady wspierające prowadzenie gospodarki leśnej

§ 11. Zasady wspierające prowadzenie gospodarki leśnej w lasach o wiodącej funkcji społecznej

1. W lasach o wiodącej funkcji społecznej gospodarkę leśną prowadzi się z uwzględnieniem zasad wspierających realizację społecznych funkcji lasu.
2. Zasady, o których mowa w ust. 1, stanowią uzupełnienie obowiązujących przepisów prawa, zasad prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz regulacji wewnętrznych Lasów Państwowych.
3. Do tych zasad należą w szczególności:
 - a) prowadzenie dialogu z lokalnymi społecznościami, jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi interesariuszami;
 - b) prowadzenie monitoringu intensywności ruchu turystycznego;
 - c) zbieranie informacji o zachowaniach, potrzebach i oczekiwaniach użytkowników lasów, a także o formach i charakterze aktywności rekreacyjnej;
 - d) dostosowanie planowanych i realizowanych działań z zakresu udostępniania lasu do potrzeb różnych grup odbiorców, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami i o szczególnych potrzebach, w miarę możliwości organizacyjnych i finansowych nadleśnictwa;
 - e) rozwijanie oraz utrzymywanie infrastruktury służącej rekreacji, turystyce i edukacji leśnej;
 - f) zapewnianie bezpieczeństwa osób korzystających z lasu, w szczególności w sąsiedztwie dróg publicznych, obiektów rekreacyjno-wypoczynkowych i edukacyjnych oraz terenów zabudowanych;
 - g) prowadzenie działań sprzyjających retencji wodnej i ochronie zasobów wodnych;
 - h) ograniczanie erozji gleb podczas wykonywania prac leśnych;
 - i) zachowywanie cennych elementów przyrodniczych i krajobrazowych, w szczególności mokradeł, źródlisk, stref ekotonowych, drzew biocenotycznych oraz martwego drewna, z uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa publicznego;
 - j) dążenie do zwiększania zróżnicowania gatunkowego, wiekowego i przestrzennego drzewostanów;
 - k) ograniczanie ewentualnego wpływu prac leśnych na społeczne funkcje lasu, o których mowa w § 2 ust. 2;
 - l) uwzględnianie walorów krajobrazowych przy planowaniu lokalizacji i przebiegu cięć gospodarczych;
 - m) informowanie społeczeństwa o planowanych działaniach gospodarczych mogących powodować czasowe ograniczenia w korzystaniu z lasu;
 - n) wyznaczanie i oznakowanie tras alternatywnych w przypadku czasowego zamknięcia szlaków, ścieżek lub innych obiektów udostępnionych społeczeństwu.

§ 12. Odstępstwa

1. Dopuszcza się odstępstwo od zasad określonych w zarządzeniu, jeżeli jest ono niezbędne do wykonania obowiązków wynikających z przepisów prawa albo konieczne ze względu na:
 - a) zapewnienie bezpieczeństwa ludzi i mienia;
 - b) zachowanie trwałości lasu;
 - c) ochronę przyrody;
 - d) realizację zadań ochronnych wynikających z przepisów dotyczących ochrony przyrody;
 - e) wystąpienie klęsk żywiołowych, gradacji organizmów szkodliwych lub innych nadzwyczajnych zagrożeń.
2. Zastosowanie odstępstwa wymaga jego uzasadnienia oraz udokumentowania w sposób przyjęty w nadleśnictwie.

Rozdział 4 – Nadzór i przepisy końcowe

§ 13. Wdrażanie i nadzór

1. Za wdrożenie postanowień zarządzenia odpowiada nadleśniczy.
2. Dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych sprawuje nadzór nad wdrażaniem i stosowaniem postanowień zarządzenia w nadzorowanych nadleśnictwach.
3. Wnioski wynikające ze stosowania zarządzenia uwzględnia się przy sporządzaniu kolejnego projektu planu urządzenia lasu.

§ 14. Przepisy przejściowe

1. Przepisów zarządzenia nie stosuje się do projektów planów urządzenia lasu, dla których przed dniem wejścia w życie zarządzenia zawarto umowy na wykonanie prac urządzeniowych.
2. Do projektów planów urządzenia lasu, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy zarządzenia obowiązującego przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia.
3. W odniesieniu do 35 nadleśnictw¹¹ uczestniczących w procesie zainicjowanym przez Ministra Klimatu i Środowiska¹², przepisy zarządzenia stosuje się zgodnie z terminami określonymi przez ww. ministra albo upoważniony przez niego podmiot.

¹¹ **RDLP w Gdańsku** - Nadleśnictwo Gdańsk; **RDLP w Katowicach** - Nadleśnictwa: Bielsko, Katowice, Siewierz, Kobiór, Chrzanów; **RDLP w Krakowie** - Nadleśnictwa: Niepołomice, Miechów, Krzeszowice, Myślenice; **RDLP w Łodzi** - Nadleśnictwa: Brzeziny, Grotniki, Kolumna; **RDLP w Poznaniu** - Nadleśnictwa: Babki, Konstantynowo, Łopuchówko; **RDLP w Radomiu** - Nadleśnictwo Kielce; **RDLP w Szczecinie** - Nadleśnictwa: Gryfino, Kliniska, Trzebież; **RDLP w Toruniu** - Nadleśnictwa: Bydgoszcz, Dobrzejewice, Gniewkowo, Solec Kujawski, Toruń, Żółędowo, Cierpiszewo; **RDLP w Warszawie** - Nadleśnictwa: Celestynów, Chojnów, Drewnica, Jabłonna; **RDLP we Wrocławiu** - Nadleśnictwa: Miękinia, Oława, Oleśnica Śląska, Oborniki Śląskie.

¹² Polecenie Minister Klimatu i Środowiska z dnia 26 kwietnia 2024 r., znak: DLŁ-WGL.0335.22.2024 z późn. zm., w sprawie wzmocnienia ochrony lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miast: Warszawa, Kraków, Gdańsk-Sopot-Gdynia, Wrocław, Łódź, Poznań, Katowice, Bydgoszcz-Toruń, Szczecin oraz polecenie Minister Klimatu i Środowiska z dnia 29 sierpnia 2024 r., znak: DLŁ-WGL.0335.22.2024, w sprawie wzmocnienia ochrony lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miast: Bielsko-Białe i Kielce.

§ 15. Przepisy końcowe

1. Traci moc zarządzenie nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wprowadzenia „Wytucznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych” (znak: ZG.715.1.2022).
2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.